Petróleumlámpa

Ötvösgyűjtemény

Leltári szám:	13
Alkotó:	Selmersheim, Tony (1871 - 1970)
Készítés ideje:	1898 KÖRÜL
Készítés helye:	Párizs; Csehország
Jelzés:	nincs
Anyag:	bronz; üveg
Technika:	aranyozott; fúvott; lüszterfestés
Méretek:	magasság: 47,5 cm magasság: 77,5 cm talpátmérő: 28,6 cm szélesség: 18 cm

Kerek talpon négyszögű, karcsú szár emelkedik, mely négy, jobbra elcsavarodó, kiívelő ágba szakad, középső része pedig kehelyben végződik. Ebbe, illetve az ágak közé illeszkedik a petróleum tárolására szolgáló, sötét lilás-bordó alapon kékeszöldes, pávaszemes díszű lüszterfestéses üvegkehely. A stilizált levélben végződő ágak az üvegtartó fölött összehajolva a lámpa felsőrészéhez illeszkednek, mely magába foglalja a kanóc kis csappal megemelhető tartóját, csavarját és a kiemelhető, díszes fedőt. Ennek áttört tagozata tartotta egykor a lámpa üvegbúráját. A petróleumlámpa színtelen, áttetsző üvegkehellyel egy világítótest-kollekció részeként - feltehetően az IM 41. leltárszámú kézigyertyatartójával együtt -, szerepelt 1898-ban Párizsban a Hatok művészcsoport kiállításán. (Képét ld. Mourey 1898, 85.) Hasonló lámpa képe ismerhető fel Jourdain enteriőrfotóján (Jourdain 1904, 195.) és - fehér, opaküveg gömbbúrával - az Henry van de Welde-tervezte berendezést ábrázoló, a párizsi Maison Moderne üzletben 1898-ban készült fotón (l. Garner 1982, 234). Ugyancsak gömbalakú búrával látható a lámpa egy, az 1899. évi müncheni szecessziós kiállítás enteriőrjét bemutató illusztráción (l. Deutsche Kunst und Dekoration V. 1900. jan., 9. p.).

Irodalom

- *A mi szecessziónk. A kiállított műtárgyak jegyzéke*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2018. - Nr. 17.
- Pandur Ildikó: *A mi szecessziónk*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2018. - Nr. 16.
- Szerk.: Csenkey Éva, Gálos Miklós: *Tiffany & Gallé e i maestri dell'art nouveau nella collezione del Museo di Arti Applicate di Budapest*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2013. - Nr. 4.1.
- Szerk.: Gálos Miklós, Csenkey Éva: *A szecesszió mesterei az Iparművészeti Múzeumban*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2013. - Nr. 4.1 (Pandur Ildikó)
- Szerk.: Szilágyi András, Horányi Éva: *Szecesszió. A 20. század hajnala. (Az európai iparművészet korszakai.)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1996. - Nr. 2.110 (Pandur Ildikó)
- Garner Philippe: *The Phaidon Encyclopedia of Decorative Arts 1890-1940*. London, 1982. - 234.
- Batári Ferenc: Art nouveau 1900. Presentation des objets d'art acquis a l'occasion de l'Exposition Universelle de Paris. *Ars Decorativa*, 5. (1977). Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1977. - Nr. 66.
- Jourdain Frantz: Tony Selmersheim. *Art et Décoration*, 2. (1904). 1904. - p. 189-198.
- Mourey Gabriel: Decorative Art in Paris - The Exhibition of "The Six". *The Studio*, 13. (1898). 1898. - 85.
- Szerk.: Fittler Kamill: Az Országos M. Iparművészeti Múzeum vásárlásai az 1900 évi párizsi világkiállításból. *Magyar Iparművészet*, IV. évf. 3. szám (1901). Budapest, 1901. - p. 89-117. (Szmrecsányi Miklós)

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum